

گل بانگ ادب

تألیف

سید خلیل باقری

سرشناسه: باقری، سید خلیل
 عنوان و نام پدیدآور: گلبانگ ادب / تهیه سید خلیل باقری؛ ویراستار: فاطمه قمبری، امیرحسین قربانعلی
 مشخصات نشر: قم: جباری، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص.
 وضعیت فهرست نویسی: فیا.
 یادداشت: کتابنامه ص ۲۰۷-۲۰۸؛ چنین به صورت زیرنویس.
 موضوع: ادبیات فارسی - تاریخ و نقد
 رشته: ادبیات فارسی - مجموعه‌ها
 شناسه افزوده: قنبری، فاطمه، ویراستار
 شناسه افزوده: قربانعلی، امیرحسین، ویراستار
 رده بندی کنگ: ۱۳۹۷ ۲۸ ب ۲ / PIR ۴۰۰۵
 رده بندی یویی: گ ۴۱ ب ۰/۸ فا ۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۴۵۳۲۶

گلبانگ ادب

مولف: سید خلیل باقری (عصر هیئت علمی دانشگاه علم و فناوری مازندران)
 ویراستار: فاطمه قمبری، امیرحسین قربانعلی
 ناشر: جباری
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷
 تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
 چاپ: هنارس
 قیمت: ۲۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۴۵۳۲۶-۳۱-۹

حق چاپ برای ناشر محفوظ می‌باشد. متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

نشانی: قم، خیابان سمیه، کوچه شماره ۱۲، پلاک ۲۵۴
 تلفن: ۳۷۷۴۸۳۱۳ (۰۲۵) - ۳۷۷۳۶۱۳۶ (۰۲۵)
 همراه: ۰۹۱۹۳۵۴۱۳۳۷

فهرست مطالب

۱۰.....	مقدمه
۱۳.....	حاصل اوّل
۱۴.....	ادبیات
۱۴.....	ادبیات کهن
۱۵.....	ادبیات متاخر
۱۶.....	شعر
۱۶.....	نثر
۱۹.....	فصل دوم
۲۰.....	۱-۲- تاریخچه زبان فارسی
۲۰.....	۲-۲ تاریخچه خط
۲۳.....	فصل سوم
۲۴.....	صور خیال و پیشینه‌ی آن در شعر فارسی
۲۶.....	تصویر
۲۶.....	علم بیان
.....	تشبیه
۲۸.....	استعاره
۳۰.....	مجاز
۳۲.....	کنایه
۳۴.....	بدیع

۳۴	آرایه‌های لفظی
۳۴	سجع
۳۵	موازنه
۳۶	جناس
۳۸	آرایه‌های معنوی
۴۳	نمیل چهارم
۴۴	۴-۱ سبک
۴۵	۴-۲ سبک‌های شرق فارسی
۴۵	۴-۲-۱ سبک خراسانی
۴۶	۴-۲-۲ سبک آذربایجانی
۴۸	۴-۲-۳ سبک عراقی
۴۹	۴-۲-۴ سبک هندی
۵۰	۴-۲-۵ سبک دوره بازگشت
۵۱	۴-۲-۶ سبک دوره مشروطه
۵۲	۴-۲-۷ سبک شعر نو
۵۳	شکل نیمایی
۵۳	شکل شاملویی (سپید)
۵۶	شعر موج نو
۵۹	فصل پنجم
۶۰	سبک‌ها و مکتب‌های ادبی جهان
۶۰	۵-۱ کلاسیسیسم (کلاسیک)
۶۱	۵-۲ رمانتیسم (رمانتیک)
۶۲	۵-۳ رئالیسم
۶۳	۵-۴ ناتورالیسم

۵-۵ سمبولیسم	۶۴
۵-۶ سوررئالیسم	۶۵
۵-۷ شیوه جریان سیال ذهن	۶۶
۵-۸ رئالیسم جادویی	۶۶
۵-۹ رمان نو	۶۶
۵-۱۰ پست مدرنیسم (فرا نوگرایی)	۶۷
۵-۱۱ سیر ادب	۶۸
فصل ششم	۷۱
انواع ادبی	۷۲
۶-۱ ادبیات پایداری	۷۳
۶-۱-۱ ادبیات پایداری در تاریخ و اسرم	۷۹
۶-۱-۲ ادبیات مقاومت در ایران	۸۱
۶-۱-۳ دفاع از اهل بیت (ع)؛ چهره‌ای از ادب مقاومت	۸۲
۶-۱-۴ ادبیات حماسی	۸۳
۶-۱-۵ حبسیه، نوعی ادب پایداری	۸۷
۶-۱-۶ ادب پایداری در عصر مشروطه و معاصر	۸۸
۶-۱-۷ انقلاب اسلامی و ادبیات پایداری	۹۰
۶-۱-۸ شعر عصر انقلاب	۹۰
۶-۲ ادبیات غنایی	۱۰۱
۶-۲-۱ سعدی	۱۰۱
۶-۲-۲ خواجه شمس الدین حافظ	۱۰۳
۶-۲-۳ صائب تبریزی	۱۰۵
۶-۲-۴ شهریار	۱۰۶
۶-۳ ادبیات عرفانی	۱۰۷

- ۱۰۸ ۱-۳-۶ نظامی گنجه‌ای
- ۱۰۹ ۲-۳-۶ عطار
- ۱۱۰ ۳-۳-۶ مولانا جلال الدین
- ۱۱۲ ۴-۳-۶ مطهری
- ۱۱۷ ۱-۳-۶ امام خمینی (ره)
- ۱۱۹ ۴-۶ ادبیات تعلیمی
- ۱۲۰ ۱-۴-۶ ناصر خسرو
- ۱۲۱ ۲-۴-۶ ابن فضل بیهقی
- ۱۲۶ ۳-۴-۶ حافظ بروانی
- ۱۲۸ ۴-۴-۶ کلیده و دانه
- ۱۳۱ ۵-۴-۶ سعدی
- ۱۳۴ ۶-۴-۶ پروین اعتصامی
- ۱۳۴ ۵-۶ ادبیات نمایشی
- ۱۳۵ ۱-۵-۶ تراژدی
- ۱۳۵ ۲-۵-۶ کمدی
- ۱۴۱ ۶-۶ ادبیات طنز
- ۱۴۲ ۱-۶-۶ عبید زاکانی
- ۱۴۳ ۲-۶-۶ دهخدا
- ۱۴۵ ۷-۶ داستان
- ۱۴۶ ۱-۷-۶ عناصر داستان
- ۱۴۹ ۲-۷-۶ داستان بلند
- ۱۵۱ انواع رمان از نظر ساخت
- ۱۵۱ انواع رمان بر حسب موضوع
- ۱۵۲ انواع رمان از نظر هسته (پلات)
- ۱۵۳ ۳-۷-۶ داستان کوتاه
- ۱۵۴ ۴-۷-۶ داستان در ایران
- ۱۵۶ انواع داستان‌ها و حکایات ایرانی از نظر موضوع

عناصر و قصه‌های ایرانی	۱۵۸
فصل هفتم	۱۶۳
نشانه گذاری	۱۶۴
فصل هشتم	۱۶۹
پایان نامه (گزارش، مقاله) نویسی	۱۷۰
فصل نهم	۱۷۵
تکنیک‌های سخنرانی	۱۷۶
فصل دهم	۱۸۵
خلاصه نویسی	۱۸۶
فصل یازدهم	۱۸۹
نامه‌ها و اسناد رسمی	۱۹۰
فصل دوازدهم	۲۰۱
اصطلاحات رایج و متداول در نوشته‌های اداری	۲۰۲
منابع و مآخذ	۲۰۶

تقدیم به همه‌ی شهدای اسلام از صدر تا کنون و ساحت مقدس شهدای
مدافع حرم اهل بیت (ع)، به ویژه شهدای مدافع حرم شهرستان
بهشهر، شهید سیدار کاظم، قنبری و سید سجاد خلیلی متکازینی (که چند
روز قبل از اعزامش موفق زبارت ایشان را در نماز جماعت مغرب و عشاء
مسجد امام جعفر صادق (ع) شهرستان بهشهر داشتیم)، و دو شهید خوشنام
و گمنام دانشگاه علم و فناوری مازندران

روحشان شاد، راهشان مستدام و یادشان گرامی.

مقدمه

به قول دوست و سرور ارجمندم دکتر محمد رضا سنگری:

"اگر نخستین سخن خدا درباره علم و خواندن و آموختن است، صف نخستین بهشتیان را نیز علم آموزان تشکیل می‌دهند."

ادبیات فارسی از گذشته تا - ال جزء ارکان اصلی زندگی بشر بوده و با زندگی وی درآمیخته است. در ماهیت ادبیات، گفته شده که ادبیات عبارت است از گونه سخنانی که از حد سخنان مادی، برتر و والاتر بوده است و مردم از خواندن و شنیدن آنها دگرگون گشته و احساس غم، شادی یا لذت و الم کرده اند. و ادبیات موجب دگرگونی و تعالی اخلاق و فرهنگ نسل‌ها شده است و با هدف نشان دادن رهنمودها و ارشاداتی در راه سعادت جامعه و پیشرفت نسل فعلی و پیشرفت آینده است، و آینه تمام نمای رویدادها، آیین‌ها، رفتارها، تلاش‌ها و اندیشه‌های جامعه است، که زبان حال و شناسنامه یک ملت می‌باشد. ادبیات و زبان فارسی پیشینه‌ای کهن و سابقه‌ای درخشان دارد که ساختمان فرهنگ بشریت را شاعران و نویسندگانی چون فردوسی، نظامی، سعدی، حافظ، مولانا بنیانگذاری نموده اند.

زبان فارسی پیشینه‌ای کهن و سابقه‌ای درخشان دارد و در طول ادوار تاریخ نام نویسندگان و شاعران بزرگ فارسی زبانی به چشم می‌خورد که آثار فاخر آنان در کالبد زمان برای همیشه ماندگار باقی خواهد ماند. بهترین و زیباترین سخن‌پردازان زبان فارسی که به‌طور طبیعی و بسیار دلنشین و گیرا، ترفندها و شگردهای بلاغی را به خدمت گرفته و کلام خود را جاودانه ساخته‌اند؛ شاعران و

نویسندگان بزرگ ادبی هستند که در رتبه‌ی نخست، کلامی برای گفتن داشته‌اند و در مرتبه‌ی دیگر به والاترین شیوه آن‌ها را سروده و نوشته‌اند. آنگاه که بلاغت طبیعی و آرایش‌های هنری با اندیشه‌ای بزرگ و پیامی سترگ همراه می‌گردد سخن به حدّ اعجاز و جادو می‌رسد. بزرگانی چون فردوسی، حافظ، سعدی و مولانا و ... که برجسته بودندشان در ادب فارسی، نه تنها صرف زیبایی لفظ کلامشان است بلکه در پس معنا و محتوی آثارشان اندیشه‌های سترگی وجود دارد که حاصل سال‌ها تجربه است. بزرگی که عمری برای بدست آوردنش تلاش کردند.

کتاب پیش رو چشم‌آشنایی شما با شمه‌ای از این تجارب که شامل دستور زبان فارسی، آرایه‌های ادبی و اصول و قوانین شعر فارسی، انواع ادبی و روش نگارش تهیه است، فراهم کرده‌ایم. امیدواریم بتواند پاسخگوی نیاز شما باشد. همچنین در انتهای کتاب هم به جهت حفظ حقوق نویسندگان و ناشران هم به جهت معرفی منبع برای مطالعه بیشتر، لیست کامل کتب و منابعی که در تولید این مجموعه از آن‌ها استفاده شده است، درج شده است.

در پایان لازم می‌دارم از دانشجویان عزیز و همکاران، سرکار خانم فاطمه قمبری و جناب آقای امیرحسین قربانعلی بابت همکاری در تهیه این کتاب تقدیر و تشکر نمایم.

به امید آنکه این خدمت ناچیز مقبول خاطر اهل نظر و دانشجویان عزیز افتد.

چشم به راه نقد و نظر سازنده و صادقانه اهل ادب و دانشجویان محترم می‌گشایم. با درتداوم راه،

سرانگشت اشاره ای به کاستی‌ها و بایستگی باشد.